

ЗАХТЕВ ЗА ЗАШТИТУ ПРАВА НА СУЂЕЊЕ У РАЗУМНОМ РОКУ КАО ПРИТУЖБЕНА МЕРА

Захтев за заштиту права на суђење у разумном року је по својој правној природи пре свега притужбена мера којом странка захтева убрзање судског поступка који је у току ако сматра да јој је због дужине трајања поступка повређено право на суђење у разумном року.

Примерена накнада за повреду права на суђење у разумном року се досуђује само уколико су за то испуњени услови, односно ако је утврђено да се трајање поступка с обзиром на све околности не може сматрати разумним, те да је због дужине трајања поступка код предлагача настала неизвесност у погледу решавања његовог права или обавеза.

Из образложења:

"Решењем Вишег суда, ставом првим изреке, усвојен је захтев за заштиту права на суђење у разумном року предлагача и утврђено да је у извршном предмету који је у току пред Основним судом повређено право предлагача на суђење у разумном року зајемчено чланом 32. став 1. Устава Републике Србије. Ставом другим изреке, наложено је Основном суду да предузме све неопходне мере и поступак у том предмету оконча у најкраћем могућем року. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован захтев предлагача у делу којим је тражила да се Република Србија, Високи савет судства – основни суд, обавезе да јој на име накнаде због повреде права на суђење у разумном року исплати износ од 1.000 евра у динарској противвредности.

У првостепеном поступку је утврђено да је предлагач као извршни поверилац поднела са више других лица Општинском суду предлог за извршење против извршног дужника, на основу извршне исправе – пресуде Општинског суда, ради наплате новчаног потраживања. Решењем о извршењу одређено је предложено извршење, решење је достављено Народној банци Србије, Одељењу за принудну наплату у Крагујевцу. Даље је утврђено да је главни дуг извршном повериоцу исплаћен, као и камата на главни дуг, а судске таксе су извршном повериоцу плаћене од стране извршног дужника у току 2005. године. Трошкови парничног поступка исплаћени су непосредно пуномоћнику извршног повериоца. Првостепени суд је нашао да потраживање подносиоца захтева још увек није намирено, али у незнатном делу, уколико уопште и постоји део који није намирен, а што ће бити утврђено након обављеног вештачења које је у току.

Имајући у виду чињеницу да извршни поступак траје девет година, три месеца и девет дана и да у моменту одлучивања о захтеву предлагача још увек није у потпуности окончан, првостепени суд је утврдио да је повређено право предлагача на суђење у разумном року и наложио Основном суду да предузме све неопходне мере да би поступак у том предмету окончао у најкраћем могућем року, али је одбио захтев предлагача за досуђивање примерене накнаде.

Нису основани жалбени наводи којима предлагач тврди да је одбијањем захтева за досуђивање примерене накнаде првостепени суд погрешно применио материјално право.

Основна сврха захтева за заштиту права на суђење у разумном року јесте убрзање поступка и окончање поступка у разумном року. У конкретном случају за предлагача нема неизвесности у погледу решавања њеног права), јер је у току 2006. и 2007. године (предлог за извршење је поднет 2005. године, намирена скоро у потпуности (за сада није утврђено да ли постоји део потраживања предлагача који још увек није намирен). С обзиром да је предлагач у свом потраживању намирена скоро у потпуности и то у року од шест месеци и осам дана главни дуг, 14 месеци и 20 дана камата на главни дуг, а у периоду од две две године и девет месеци споредно потраживање – трошкови поступка, правилно је одбијен захтев предлагача за одређивање примерене накнаде, а првостепени суд је за своју одлуку у том делу дао јасне, правилне и законите разлоге".

(Сентенца из решења Врховног касационог суда Рж г 359/2015 од 29.4.2015. године утврђена на седници Одељења за заштиту права на суђење у разумном року 27.11.2015. године)